

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЈА НА ФАРМЕРИ

Законот за вино објавен на Единствениот национален електронски регистар на прописи на Република Северна Македонија

Согласно објавените измени на Законот за вино на Единствениот национален електронски регистар на прописи на Република Северна Македонија (ЕНЕР), Националната Федерација на фармери во изминатиот период ги разгледа, измените и ги доставува предлози и забелешки во врска со измените на Законот за вино кои се и во согласност на нејзините предлози за измени на Законот за Вино доставени до МЗШВ на 25.12.2018 година.

Националната Федерација на фармери уште во изминатиот период побара да се измени Член 16-б со кој се регулира откупот на грозје. Нашиот предлог е откупот на грозје да се врши до крајот на декември за тековната берба во тековната година. Што се однесува до авансната исплата да биде регулирано исто како што е во член 32 став 5 од Законот за земјоделство и рурален развој каде што пишува: договорот може да предвидува авансна исплата со исплата на остаток од вредноста на производот најдоцна до 90 дена од денот на откупот или исплата на средства во висина до 20% од вредноста на производот во рок од 20 дена од денот на откупот и рокот на исплата на остаток од вредноста не подолг од 180 дена од денот на откупот. Со цел навремена исплата на грозјето и почитување на договорното производство бараме исто како и кај Законот за тутун и во Законот за вино да се воведат банкарска гаранција. Ние предлагаме да се регулира целиот откуп на земјоделските производи вклучително и за грозјето во Законот за земјоделство и рурален развој, каде што е започната процедурата за целосна негова змена и оваа информација во допис ја добивме од МЗШВ во август 2018.

Барме бришење на член 17 став 5 каде што се вели дека: Утврдената цена согласно со ставот (3) на овој член може да се намали најмногу до 8% во случај кога исплатата на износот за откупеното винско грозје се врши во целост согласно со членот 16-б од овој закон. Овој член со измените на Законот за вино објавени на ЕНЕР е надполнет со тоа што во членот 17 став (5) зборовите „согласно со членот 16-б од овој закон.“ се заменуваат со зборовите „во рок од седум дена од денот на приемот согласно членот 16-б од овој закон.“

Образложение: На ваков начин само се поттикнува намалување на откупната цена во услови кога производните цени се поголеми од откупните и не е во согласност

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЈА НА ФАРМЕРИ

со пазарните вредности и демократски и европски правила. На самата средба одржана на 20.12.2018 во МЗШВ каде што беше разгледан Законот за вино и од лозарите и винариите беше побарано овој член да се тргне.

Воедно членот се коси и со член 55 од Уставот на Република Северна Македонија во кој што се вели „Се гарантира слободата на пазарот и претприемништвото. Републиката обезбедува еднаква правна положба на сите субјекти на пазарот. Републиката презема мерки против монополската положба и монополското однесување на пазарот.“

Барање за укинување на член 17 од страна на НФФ е даден и во Прилог 1: Информација за предлози на Националната федерација на фармери за измени на Законот за вино – 25.12.2018.

Она што за нас како Националната федерација на фармери е посебно збунувачки се измените на паричните казни, кои се драстично намалени и се во делот на Казнени одредби на Законот за вино.

Посебно загрижувачки е фактот што се намалуваат казнените одредби во член 59г, односно глобата од 15000 евра во денарска против вредност се намалува на 1000-2000 евра за мало трговско друштво и 3000-6000 евра за големо трговско друштво кое прави прекршок ако продава или купува винско грозје спротивно од овој закон или не врши исплата на откупеното винско грозје или произведува и дава во промет вино без да биде запишан во Регистарот на производители на вино. Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска против вредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член. Во ставот (5) од истиот член зборовите „1.500 до 2.250“ се заменуваат со зборовите „150 до 250“.

Образложение: На ваков начин со намалените парични казни кон трговските друштва кои вршат откуп претставува основа за поттикнување на манипулацијата со лозарите преку каснење на исплата на грозјето или целосно неисплаќање на грозјето, бидејќи на секое правно лице или поединец, кој врши откуп, со вака ниските казни ќе им биде полесно да ја платат казната од една страна, отколку да го платат откупеното грозје. Манипулацијата, корупцијата и сивата економија ќе бидат поттикнати во овој сектор кое е спротивно од европската законска регулатива и препораките на Европската унија во делот на праведна држава и спречување на сивата економија и корупција.

Овие измени се во спротивност и со член 57 од Уставот на Република Северна Македонија во кој се вели : Републиката го поттикнува економскиот напредок и се грижи за порамномерен просторен и регионален развој како и за побрз развој на стопански недоволно развиените подрачја.

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЈА НА ФАРМЕРИ

Драстично намалување има и за паричните казни кон инспекторите од Државниот земјоделски инспекторат и службените лица во МЗШВ во делот непочитување на Законот за вино за правење на физичко хемиски анализи на виното кое треба да се пушти во промет и издавање на Решенија за пуштање на виното во промет. Измените се направени во членовите 63а, 63б, 63в. Во измените на Законот за вино објавени на ЕНЕР се вели: Во членот 63-а во ставот (1) зборовите „500 до 1.000“ се заменуваат со зборовите „25 до 50“. Во членот 63-б во ставот (1) зборовите „500 до 1.000“ се заменуваат со зборовите „25 до 50“. Во ставот (2) зборовите „1.000 до 2.000“ се заменуваат со зборовите „100 до 250“. Во членот 63-в во ставот (1) зборовите „500 до 1.000“ се заменуваат со зборовите „25 до 50“.

Образложение: Намалените парични казни кон инспекторите и службените лица од МЗШВ може само да ја поттикне корупцијата и непрофесионалноста во нивната работа, со кое ќе се овозможи пуштање во промет на вино кое е некавалитетно, бидејќи овие парични казни се однесуваат за инспекторите кои вршат физичко хемиска анализа на виното кое треба да се пушти во промет, додека службените лица во МЗШВ издаваат решенија за пуштање на вино во промет врз основа на направената физичко хемиска анализа. Ова е спротивно и на европската регулатива која има воспоставено стандарди на производство и за да бидат нашите производи конкурентни на овие пазари треба да ги исполнат стандардите. На ваков начин може да се поттикне и производство на квалитетно вино, кое е препознатлив наш бренд.

Национална федерација на фармери смета дека ваквите избрзани законски промени не се добродојдени ниту за институции, ниту за винариите, ниту за земјодеците. Според нас треба измените на Законот за вино да имаат поширока дискусија и дебата, правна анализа за да не влезат во колизија со други закони и да се усогласени со Стратегијата за земјоделство и рурален развој и пред се да се добие мислење и од потсекторската група за вино во МЗШВ пред да се дадат на владина седница.

Она што го поздравуваме од предложените измени од Законот за вино, се направените измени за малите винарии и со нив сметаме дека ќе се поттикне нивен развој и развој на руралните средини, така што нашите предлози дадени до МЗШВ се слични со направените измени на членот 30 од Законот за вино. Оваа законска измена сме ја дискутирале и на потсекторската група за вино во МЗШВ и сме согласни и ние и винариите.

Со почит
Националната
федерација на фармери

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЈА НА ФАРМЕРИ

За НФФ: Националната федерација на фармерите е невладина и непрофитна организација која ги застапува земјоделците од сите региони на Македонија и сите земјоделски потсектори. НФФ има за цел да ги штити економските, социјални и културни интереси и работи на подобрување на пазарните и производствените услови, во насока на оджлив развој и висок квалитет во земјоделството и руралниот развој.